

CONSILIUL SUPERIOR
AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA ANENII NOI
MD-6501, R.Moldova, or.Anenii Noi,
str. Mărțișor-15

ВЫСШИЙ СОВЕТ
МАГИСТРАТУРЫ
СУД АНЕНИЙ НОЙ
MD-6501, Р.Молдова, г.Анений Ной,
ул. Мэрцишор-15

Tel:(+373)265 22641 Fax:(+373)265 21127 www.jan.instanțe.justice.md e-mail: jan@justice.md

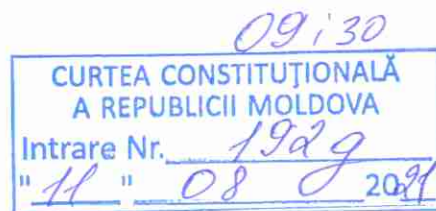
Către
Curtea Constituțională a Republicii
Moldova
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, 28
MD-2004

Onorată Curte,

În conformitate cu prevederile art. 135 din Constituția Republicii Moldova, art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Vă remitem încheierea nr. 1-50/15 din 27 iulie 2021 pe 06 file, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 395, alin. (1) punctul 5) Cod de Procedură Penală pe 15 file și copia rechizitoriului pe 08 file.

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorata Curte,

Maria Chiperi
Judecătorul al Judecătoriei Anenii Noi, sediul central

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
a
REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate

95

prezentată conform prevederilor art.135 alin.(1) lit.a) și lit.g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII –

1. nume – Postolachi
2. prenume- Gheorghe
3. funcția - avocat
4. adresa -
5. tel. -
6. email –
7. numele și prenumele reprezentantului -
8. ocupația reprezentantului -
9. adresa reprezentantului -

I. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității dispoziției art. 7 alin, (3³) din CPP în partea **sintagmei... Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond..**care contravine art. 6 CEDO și, art. 20, 54 și art. 135 alin, (1) lit. a) și g) din Constituție, precum și Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016,

II. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ:

1. În Judecătoria Aneni Noi se examinează cauza penală privind învinuirea lui Cociorva Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art 264 al.3 CP al RM
2. Prin actul de învinuire, este acuzat a-i incrimina lui:Cociorba Andrei Serghei că el, la 03,06.2014, în jurul orelor 07.30, conducând automobilul de model „Pegout407” cu n/î AN BA 459, pe traseul R-2. în regiunea s. **Țințăreni**, r-ul Anenii Noi, ignorând situația și condițiile rutiere, nu a adaptat viteza ce i-ar permite conducerea vehiculului în siguranță și nu s-a isprăvit cu conducerea acestuia, încălcând, astfel, regulile de securitate a circulației din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009 și anume: punctul 10 subpunctul 1) litera b) potrivit căruia persoana care conduce un vehicul trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; punctul 45 potrivit căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de 'următorii' factori:- a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile- periculoase; e) starea tehnică a vehiculului și particularitățile-încărcăturii; d) situația rutieră. Încălcările admise au dus la deraparea vehiculului, care a părăsit partea carosabilă, tamponându-se într-un copac. Ca rezultat pasagera Semerenco Alesea a primit leziuni corporale sub formă de irauktism vertebra modular închis manifestat prin fractura cominutivă prin lasare gr. I I-a acest nivel ce se califică ca vătămare corporală grave, iar pasagerul Cociorba Dmitri Serghei a primit leziuni corporale sub formă de fractură a ambelor oase a antebrațului drept în 1/3 medie cu deplasare și plagă a antebrațului drept ce se califică ca vătămare corporală medii.
3. Astfel, acțiunile lui Cociorba Andrei Serghei au fost încadrate juridic în baza an, 264 alin. (3) lit. a)

CP, după indicii calificativi: „încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămarea gravă a Integrității corporale sau a sănătății.

4. În speța dată, în cadrul urmăririi penale a fost dispusă expertiza auto-tehnice a automobilului care putea condiționa comiterea accidentului rutier, și s-s întocmit raportul de expertiză nr. 7242 din 28 august 2014, de către Centrul Tehnico criminaliste al MAI și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a fost înaintat demers de dispunere a expertizei auto tehnice de către apărare, fiind numită o altă expertiză la Centrul de Expertize Independente „ CEXIN “ care a întocmit raportul de expertiză nr.502 din 25 septembrie 2016
5. În rezultatul Expertizei efectuate de CEXIN procurorul a înaintat demers de contraexpertiză și la 26.12.2017 instanța a dispus prin încheiere numirea expertizei suplimentare unde a indicat și o întrebare nouă : în cazul existenței defecțiunii la suspensia spate pe dreapta a automobilului, pînă la producerea impactului, nu este clar dacă putea condiționa această circumstanță la pierderea controlului automobilului de către șofer.
6. În cadrul examinării judiciare sa emis raportul de expertiză nr 1670-1674 din 09.09.19 unde expertul a examinat și a formulat concluzia la întrebarea procurorului că: În cazul existenței defecțiunii la suspensia spate pe dreapta a automobilului, pînă la producerera accidentului, putea condiționa acesta pierderea controlului automobilului de către șofer?
7. La 29.03.21 Cociorva a depus cerere la Centrul Expertize Independente “Cexin” pentru efectuarea pe întrebarea vizată mai sus a contraexpertizei pe cont propriu potrivit al 2 art 142 CPP anume pe întrebarea : în cazul existenței defecțiunii la suspensia spate pe dreapta a automobilului, pînă la producerea impactului, nu este clar dacă putea condiționa această circumstanță la pierderea controlului automobilului de către șofer.
8. La 30.03.21 apărarea a înaintat cerere în instanță prin care a declarat instanței că s-a depus cerere de efectuare pe cont propriu a expertizei auto tehnice și s-a solicitat instanței să transmit materialele cauzei către **Centru de Expertize Independente** pentru efectuarea contraexpertizei cu întrebarea : - În cazul existenței defecțiunii la suspensia spate pe dreapta a automobilului, pînă la producerea accidentului, putea condiționa acesta pierderea controlului automobilului de către șofer?
9. Instanța potrivit al2 art 142 CPP urma să trimită materialele la expertiză așa cum prevede dispoziția norme : În acest caz, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată este obligată să remită instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară materialele necesare efectuării expertizei judiciare.
10. Prin încheierea din 30.03.21 Instanța a dispus respingerea demersului motivat pe al2 art 142 CPP.
11. În cadrul ședinței din 30.03.21 avocatul Gheorghe Postolachi a înaintat instanței o cerere pin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a **normei al. 2 art 142 CPP.**
12. Prin încheierea Judecătorie Aneni Noi din 26.04.2021 s-a dispus respingerea cererii de a ridica excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 142 alin. (2) din CPP și în argumentarea soluției adoptate, instanța a invocat precum că, la caz, norma nu este aplicabilă speței cu mențiunea încheierea nesucceptibilă de recurs decit odată cu fondul în temeiul art 7 alin, (3³) din CPP.
13. Astfel considerăm că prevederile art 7 alin, (3³) din CPP în partea ce tine de imposibilitatea depunerii recursului separat sunt neconstituționale .
14. Însă **instanță nu a ținut cont că prin Hotărârea nr, 6/2016, § 88, Curtea Constituțională, tratând problema imposibilității contestării cu recurs a încheierilor judecătorești privind refuzul de ridicare a excepției de neconstituționalitate, a stabilit că deși excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată la orice etapă a procesului pînă la pronunțarea hotărârii și în cadrul oricărei instanțe în ordinea exercitării căilor de atac (judecătorii, Curți de Apel,**

92

Curtea Supremă de Justiție), Curtea reține că, în vederea asigurării celerității procesului, părțile trebuie să aibă posibilitatea procesuală de a contesta separat cu recurs încheierea judecătorului ordinar de respingere a cererii de ridicare a excepției.

15. Ținând cont de caracterul obligatoriu al Hotărârilor Curții Constituționale, dar și gradul disproporționat și nejustificat al ingerinței respective, la imposibilitatea contestării separate cu recurs a încheierii de respingere a cererii de ridicare a excepției, în dreptul fundamental la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 CEDO, dar, și de art. 20 din Constituție, este lesne de înțeles că norma de drept respectivă, care urmează a fi aplicată la soluționarea prezentei cereri, este una neconstituțională.
16. Interpretând art. 135 din Constituție, Curtea a reținut, la § 81 din Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016, că aplicarea la soluționarea unei cauze a unei norme asupra căreia există suspiciuni de neconstituționalitate și în privința căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate - este inadmisibilă.
17. **Apărarea consideră că, instanța a interpretat greșit norma art. 7 alin. (3³) din CPP în partea ce ține de imposibilitatea contestării separate cu recurs a încheierii judecătorești privind refuzul de ridicare a excepției de neconstituționalitate care contravine art. 6 CEDO și, art. 20, 54 și art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, precum și Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, **adică** – o considerăm neconstituțională și autorul solicită verificarea compatibilității normei contestate cu dispozițiile art. 20, 21, art. 26 art. 54 din Constituție și art. art. 6, al CEDO,**
18. Această situație de conflict dintre dispoziția unei legi organice cu dispozițiile constituționale se soluționează în baza art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, prin formularea prezentei sesizări la Curtea Constituțională.

III . EXPUNEREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

„Normele de drept incidente în prezenta cauză:

1. Art.6§ 1:Convenția Europeană a Drepturilor Omului și libertăților fundamentale:
„Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa..”.
2. **Constituția Republicii Moldova:**
Art. 1 alin. (3): *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate”;*
Art. 4 alin. (2): *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale*
Art. 7 „*Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică. ”*
Art. 20: „(1) *Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngădi accesul la justiție”;*

Art. 21: „Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale”;

Alt. 23: f) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. (2) Statul asigură dreptul fiecărei om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. în acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative

Alt. 26: „(2) Dreptul la apărare este garantat. (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale

Art. 54 alin. (2): *Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngereri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24”.*

Art. 135 alin. (1) lit. a): „Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.”

Alt. 140 alin. (1): *legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin mde, din momentul adoptării hotărîrii corespunzătoare a Curții Constituționale. ”*

3. Codul de procedură penală al Republicii Moldova:

Art. 7 alin. (3³): „*Jdacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile indicate la alin. (31), instanța de judecată refuză, prin încheiere, ridicarea excepției de neconstituționalitate. încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărîrii în fond”*

4) Principii relevante expuse în jurisprudența Curții Constiționale:

4. Curtea a reținut că, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. (HCC nr. 6/2016, § 79-80).

La fel Curtea Constituțională, a analizat problema imposibilității contestării cu recurs a încheierilor judecătorești privind refuzul de ridicare a excepției de neconstituționalitate în Hotărârea nr. 6 din 09.02.2016, a și stabilit că deși excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată la orice etapă a procesului pînă la pronunțarea hotărîrii și în cadrul oricărei instanțe în ordinea exercitării căilor de atac (judecătorii, Curți de Apel, Curtea Supremă de Justiție), la fel Curtea reține că, în vederea asigurării celerității procesului, părțile trebuie să aibă posibilitatea procesuală de a contesta separat cu recurs încheierea judecătorului ordinar de respingere a cererii de ridicare a excepției.

5. De asemenea, Curtea a mai reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, iar verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82 (HCC nr. 6/2016, § 83).

- 8. În aceiași oridne de idei, Curtea a reținut că, prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești (HCC nr. 6/2016, § 86), ceea ce și s-a realizat în cazul dedus judecății prin prezentul recurs.
- 9. Astfel este evident că orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligatia să se adreseze Curții Constituționale.
- 11. Excepția de neconstituționalitate este un mijloc de apărare, prin care partea chemată în fata unei instanțe de judecată invocă neconstituționalitatea unei norme legale. Excepția de neconstituționalitate, cu particularitățile sale, reprezintă un mijloc de acces indirect al persoanelor la instanța de contencios constituțional prin intermediul instanței de judecată.

Jurisprudența CtEDO în această materie

- 1. În cauza *Pronina v. Ucraina* (no. 63566/00) Curtea Europeană a indicat că *...instanțele au omis să analizeze cererea reclamantei din punctul de vedere al compatibilității cu dispozițiile constituționale și, prin urmare, ignorând acest aspect, deși el era specific, important și pertinent, au determinat încălcarea dispozițiilor art. 6 paragraful 1 din Convenție.*
- 2. Curtea Europeană a observat, de asemenea, **că scopul principal al normelor procedurale este protejarea inculpatului împotriva oricărui abuz de autoritate și, prin urmare, nerespectarea acestora, atrage după sine încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO (cauza COEME AND OTHERS v. BELGIUM¹, pct, 102-104).**
- 3. Sub aspectul celerității procesului penal și interferența acesteia cu drepturile fundamentale, Curtea Constituțională a menționat că, **că principiul termenului rezonabil al procesului penal reprezintă un element al aplicării dreptului la un proces echitabil.** Conform acestui principiu, organele de urmărire penală și instanțele de judecată au obligația de a asigura soluționarea cauzelor penale într-un termen rezonabil. Procesul penal, în ansamblul sau, trebuie să se desfășoare cu celeritate (rapiditate). Durata unei proceduri, atât la nivelul unei proceduri de arestare, cât și la nivelul unei proceduri de judecată în fond asupra unei acuzații, este tratată de Convenția Europeană în art. 5, respectiv, art. 6 § 1 și § 3 lit. a) (HCC nr. 3 din 23.02.2016, § 78-79).
- 4. Totodată, Curtea Constituțională a menționat că articolului 6 § 1 CEDO care garantează dreptul la un proces echitabil îi este corespondent articolul 20 din Constituție (DCC nr. 28/2020, § 42).
- 5. Astfel, Curtea a menționat că **accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, cuprinzând mai multe relații și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină.** Fără un acces efectiv la o instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii. Astfel, dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, **care presupune ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act constituind o atingere adusă drepturilor sale** (HCC nr. 2/2016, § 59-60).
- 6. Curtea a mai reținut că, este necesar, de stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi. Prin respectivele garanții procedurale, dreptul la un proces echitabil urmează a fi asigurat, în consecință, efectiv și eficace.
- 7. A menționat de asemenea, **că dreptul la un proces echitabil presupune eo ipso prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul**

100

de **înfăptuire a justiției cu normele constituționale** și legislația internațională. (HCC nr. 2/2016, § 61-63) în acest context, Curtea a reținut că **soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale.**

IV. NECONSTITUȚIONALITATEA PREVEDERILOR

ARTICOLULUI 7 ALIN. (3) DIN CPP

1. Prevederile art. 7 alin. (3³) din CPP în partea ce ține de **imposibilitatea contestării cu recurs separat a încheierii judecătorești privind refuzul de ridicare a excepției de neconstituționalitate** - contravin art. 6 § 1 din CtEDO, precum și, art. 20 , 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, în interpretare din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016.

Iar imposibilitatea contestării separate cu recurs a încheierii judecătorești privind refuzul ridicării excepției de neconstituționalitate contravine esenței și spiritului la un proces echitabil potrivit art. 6 CEDO consacrat de jurisprudența CtEDO, și art. 20 , 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție.

Astfel considerăm că, reglementarea posibilității de atac separată cu recurs, a încheierii judecătorești privind refuzul de ridicare a excepției de neconstituționalitate este determinată atât de necesitatea ajustării acestei norme (al 3 art 7 CPP) cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, cât și de a implementa un instrument procedural important cu effect real de realizare a principiului deptului la un proces echitabil și în scopul protejării împotriva incheierilor judecătorești și de a preveni aplicarea în soluționarea propriei sale cauze a unei norme neconstituționale.

În așa mod limitarea accesului la Curtea Constituțională nu este justificată și proporțională în raport acest principiu.

La fel imposibilitatea contestării încheierii privind refuzul de ridicare a excepției de neconstituționalitate așa cum aceasta este reglementată de art. 7 alin. (3³) CPP în redacția actuală, mai contravine și prevederilor art, 54 din Constituție.

V. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII:

în temeiul art. 135 din Constituție, art. 4 din Codul Jurisdicției Constituționale și art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, **Solicităm:**

1. Admiterea prezente excepții de constituționalitate;

2 *Exercitarea controlului constituționalității dispozițiilor* art. 7 alin. (3³) din CPP în partea sintagmei Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond.

3) **Declararea ca fiind neconstituțională a art, 7 alin. (3³) din CPP în partea sintagmei...** Încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond..

VI. LISTA DOCUMENTELOR:

La prezenta sesizare, urmează a fi anexate de către instanța de judecată materialele cauzei penale.

or . Aneni Noi

09 IUNIE 2021

Declarăm pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect, avocat

Postolachi Gheorghe

ÎNCHEIERE

27 iulie 2021

or. Anenii Noi

Judecătoria Anenii Noi, sediul Central

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Maria Chiperi

Grefier

Cristina Pruteanu

Cu participarea:

Procurorul din cadrul Procuraturii Anenii Noi

Natalia Livadaru

Avocatului

Gheorghe Postolachi

Inculpatului

Cociorba Andrei Serghei

Translatorul

Mihail Armasaru

examinând în ședință de judecată publică, *cererea apărătorului Postolachi Gheorghe în interesele inculpatului Cociorba Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate* în cauza penală de învinuire a lui Cociorba Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal,

CONSTATĂ :

Începând cu 15 octombrie 2014, în procedura Judecătoriei Anenii Noi, sediul central se află spre examinare *cauza penală privind învinuirea lui Cociorba Andrei* în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Procesul în prezenta cauză a fost suspendat în mod repetat pe perioadele 09.09.2015 - 03.10.2016 și respectiv 26.12.2017 - 10.10.2019 prin încheierile Judecătoriei Anenii Noi din 09 septembrie 2015, și respectiv din 26.12.2017 în legătură cu numirea expertizelor auto-tehnice de către Centrul Național al Expertizelor.

În perioada anilor 2014 – 2020, la cererea părților în proces de către instanța de judecată au fost numite 2 (două) expertize auto-tehnice Centru de Expertize Independente din mun. Chișinău str. Independenței, 2, **însă în ansamblu în cauza penală de învinuire a lui Cociorba Andrei care se învinuiește de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 al (3) Cod penal, există 3 (trei) raporturi de expertiză, după cum urmează :**

1. Raportul de Expertiză nr.7242 din 28 august 2014, efectuat de Centrul Tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General al Poliției (f.d.6870);
2. Raportul de expertiză nr. 502 din 25 septembrie 2016, efectuat de Centrul Expertize Independente RM (f.d.170-177);
3. Raportul de expertiză nr. 1670-1674 din 09 septembrie 2019, efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare (f.d.225-231);

În cadrul ședinței de judecată a fost invitat și expertul Țurcan Valerii, care a făcut declarații pe marginea ultimul Raport de expertize, părțile folosindu-se de dreptul de a adresa întrebări expertului.

La data de 30 martie 2021, apărătorul Gheorghii Postolachi folosindu-se de dreptul de a înainta cereri și demersuri, a solicitat transmiterea materialelor către Centru de Expertize Independente "Cexin" în vederea efectuării expertizei auto-tehnice și a adresa experților întrebări, la care s-au răspuns prin Raporturile existente la dosar.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 30 martie 2021 s-a respins demersul înaintat de apărătorul Postlachi Gheorghe în interesul inculpatului Cociorba Andrei privind transmiterea materialelor către Centru de Expertize Independente pentru efectuarea expertizei auto-tehnice în cauza penală de învinuire a lui Cociorba Andrei Serghei care se învinuiește de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 al (3) lit.a) CP, ca neîntemeiat, motivînd în concluzie instanța, că inculpatul și apărătorul acestuia urmăresc scopul tergiversării examinării cauzei care se află în procedura instanței de fond de la sfîrșitul anului 2014.

La data de 30 martie 2021 avocatul inculpatului Postlachi Gheorghe în interesele inculpatului a înaintat o cerere prin care a solicită emiterea încheierii asupra ridicării excepției de neconstituționalitate privind controlul constituționalității prevederi dispoziției al (2) art.142 CPP, în partea ce vizează sintagma "*prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată*" și sintagma "*În cazul în care, reieșind din concluziile formulate de experți în rapoartele de expertiză judiciară anterioare, se constată inoportunitatea dispunerii expertizei judiciare solicitate de către părți, iar efectuarea unei alte expertize judiciare va condiționa tergiversarea procesului penal, organului de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată respinge cererea părților*", invocînd faptul că, potrivit art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, coroborat cu HCC nr. 2 din 09.02.2016 "pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția RM" se constată că în procesul judecării cauzei, dacă instanța de judecată este sesizată de părți asupra neconstituționalității actului aplicabil care poate fi supus controlului constituționalității, judecătorul ordinar sau completul de judecată nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci va purcede la în mod obligatoriu va demara procesul de exercitare a controlului constituționalității invocat de către partea în proces, fiind obligați să suspende judecarea cauzei și sesizeze CC, prezentând direct Curții sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 26 aprilie 2021, s-a respins cererea avocatului Postolachi Gheorghe în interesele inculpatului Cociorba Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a controlului constituționalității prevederi art.142 al (2) CPP, în cauza penală de învinuire a lui Cociorba Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 al (3) Cod penal, fiind menționat că încheierea nu este susceptibilă de recurs, decât odată cu fondul cauzei.

La data de 09 iunie 2021 apărătorul inculpatului - avocatul Gheorghe Postolachi a înaintat repetat o altă cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate, potrivit art.135 al (1) lit.a) din Constituția R.M. cu sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității a prevederilor dispoziției art. 7 alin. (3)³ Cod de procedură penală, și anume a sintagmei "*încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond*", cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, expunând motivele în sesizare.

În motivarea demersului a indicat că, în Judecătoria Aneni Noi se examinează cauza penală privind învinuirea lui Cociorba Andrei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264

alin.3 lit. a) din Codul Penal. În cadrul examinării cauzei s-a efectuat expertiza auto-tehnică a automobilului Peugeot nr. ANBA 459 și în raportul de expertiză nr. 1670-1674 din 09 septembrie 2019 expertul a examinat întrebarea procurorului: în cazul existenței defecțiunii la suspensia spate pe dreapta a automobilului, până la producerera accidentului, putea condiționa acesta pierderea controlului automobilului de către șofer?

La 29 martie 2021, Cociorba Andrei a depus cerere la Centrul Expertize Independente "Cexin" pentru efectuarea contraexpertizei asupra întrebării vizate pe cont propriu potrivit alin. 2 art. 142 Cod de procedură penală.

La 30 martie 2021, apărarea a înaintat cerere în instanță prin care a declarat instanței că s-a depus cerere de efectuare pe cont propriu a expertizei auto tehnice și s-a solicitat instanței să transmită materialele cauzei către Centrul de Expertize Independente pentru efectuarea contraexpertizei, însă prin Încheierea din 30 martie 2021 instanța a respins cererea invocând alin. 2 art. 142 Cod de procedură penală. În cadrul ședinței din 30 martie 2021 avocatul Gheorghe Postolachi a înaintat instanței o cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a normei alin. 2 art. 142 Cod de procedură penală.

Prin încheierea Judecătorei Aneni Noi din 26 aprilie 2021 s-a dispus respingerea cererii de a ridica excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 142 alin. (2) din Cod de procedură penală și în argumentarea soluției adoptate, instanța a invocat precum că, la caz, norma nu este aplicabilă speței cu mențiunea încheierea nesusceptibilă de recurs decât odată cu fondul în temeiul art. 7 alin. (3³) din Cod de procedură penală.

Consideră că instanța nu a ținut cont că, prin Hotărârea nr. 2/2016, § 88, Curtea Constituțională, tratând problema imposibilității contestării cu recurs a încheierilor judecătorești privind refuzul de ridicare a excepției de neconstituționalitate, a stabilit că deși excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată la orice etapă a procesului până la pronunțarea hotărârii și în cadrul oricărei instanțe în ordinea exercitării căilor de atac (judecătoria, Curți de Apel, Curtea Supremă de Justiție), Curtea reține că, în vederea asigurării celerității procesului, părțile trebuie să aibă posibilitatea procesuală de a contesta separat cu recurs încheierea judecătorești ordinare de respingere a cererii de ridicare a excepției.

La fel, apărarea consideră că, instanța a interpretat greșit norma art. 7 alin, (3³) din CPP în partea ce ține de imposibilitatea contestării separate cu recurs a încheierii judecătorești privind refuzul de ridicare a excepției de neconstituționalitate care contravine art. 6 CEDO și, art. 20, 54 și art. 135 alin, (1) lit. a) și g) din Constituție, precum și Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, adică - o considerăm neconstituțională și autorul solicită verificarea compatibilității normei contestate cu dispozițiile art. 20, 21, art.26 art. 54 din Constituție și art. art. 6, al CEDO.

Mai indică, că din esența celor expuse supra rezultă că normele de drept, a cărei constituționalitate se solicită a fi verificată, urmează a fi aplicate la soluționarea echitabilă a procedurii aflată spre examinare la Judecătoria Anenii Noi în materie de administrare a probelor.

Astfel, potrivit art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, coraborat cu HCC nr. 2 din 09.02.2016 "pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția RM" se constată că în procesul judecării cauzei, dacă instanța de judecată este sesizată de părți asupra neconstituționalității actului aplicabil care poate fi supus controlului constituționalității, judecătoria ordinar sau completul de judecată nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, dar în mod obligatoriu va demara procesul de exercitare a controlului constituționalității invocat de către partea în proces, fiind

obligați să suspende judecarea cauzei și să sesizeze CC, prezentând direct Curții sesizarea privind excepția de neconstituționalitate. *Indică, că Curtea Constituțională, anterior prin hotărâre, nu sa expus asupra problemei ridicate.*

Apărătorul Gheorghe Postolachi și inculpatul Cociorba Andrei în ședință de judecată au susținut cererea și au solicitat admiterea acesteia cu remiterea materialelor în adresa Curții Constituționale, pentru verificarea corespunderii prevederilor art. 7 alin. (3³) Cod de procedură penală, și anume a sintagmei ”*încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond*”, ceea ce ar veni în contradicție cu: art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova care prevede că Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate; art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care prevede că statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative; art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova care prevede că dreptul la apărare este garantat. Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Procurorul Natalia Livadaru, în ședință de judecată a declarat că în opinia d-ei se încearcă să se tergiverseze examinarea cauzei, însă lasă această cerere la discreția instanței de judecată.

Audiind opiniile participanților la proces pe marginea cererii înaintate, studiind materialele cauzei penale, verificând solicitarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată concluzionează că cererea apărătorului Gh.Postolachi în interesele inculpatului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în sensul formulat urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 4 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art. 7 alin. (2) Cod de procedură penală ”*dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale*”.

Conform art. 7 alin. (3) și (6) Cod de procedură penală ”*dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională*”.

Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Potrivit pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse în articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanță de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Conform pct. 83 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, verificarea constituționalității normelor - contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Potrivit pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Instanța de judecată verificând dacă obiectul excepției de neconstituționalitate intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, dacă excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu, dacă prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și dacă nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate, *se atestă că până în prezent nu există o hotărâre a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității prevederilor art. 52 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, și anume a sintagmei " încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond",* normă ce vizează desfășurarea procesului penal în cauza inculpatului Cociorba Andrei, obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, este o normă a unui act legislativ, iar circumstanțele în speță denotă întrunirea cerinței pct. 3 al paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016.

Totodată, se reține că sesizarea înaintată de avocatul Gheorghe Polstolachi în interesele inculpatului Cociorba Andrei, întrunește cerințele legale, astfel că prevederile contestate țin de examinarea cauzei penale.

În prezența circumstanțelor descrise și a normelor citate, instanța de judecată ajunge la concluzia că, cererea înaintată de apărătorul Gh.Postolachi în interesele inculpatului Cociorba Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, potrivit art.135 al (1) lit.a) din Constituția R.M. în vederea controlului constituționalității a *prevederilor art. 7 alin. (3³) din Codul de procedură penală, și anume a sintagmei " încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz,*

în recurs împotriva hotărârii în fond”, urmează a fi admisă în vederea sesizării Curții Constituționale cu privire la realizarea controlului constituționalității a prevederilor art.7 alin. (3³) Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) și (6), 342 Cod de procedură penală, a Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, instanța de judecată

DISPUNE :

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Postolachi Gheorghe în interesele inculpatului Cociorba Andrei, privind sesizarea Curții Constituționale privind verificarea constituționalității prevederilor art.7 alin. (3³) din Codul de procedură penală, și anume a sintagmei ” încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond”, sub aspectul corespunderii cu art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția R. Moldova.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la realizarea controlului constituționalității prevederilor art.7 alin. (3³) Cod de procedură penală, și anume a sintagmei ” încheierea instanței de judecată este definitivă, însă argumentele privind dezacordul cu aceasta pot fi invocate în apel sau, după caz, în recurs împotriva hotărârii în fond”, sub aspectul corespunderii cu art. 1 alin. (3), art. 23 alin. (2) și art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova.

Se expediază sesizarea avocatului Gheorghe Postolachi privind excepția de neconstituționalitate, prezenta încheiere și copia rechizitoriului, în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova.

Se suspendă procesul penal pe cauza penală de învinuire a lui Cociorba Andrei, în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, până la adoptarea soluției de către Curtea Constituțională.

Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Maria Chiperi